

Prof. dr hab. Waldemar Śmigasiewicz
Akademia Teatralna
im. A. Zelwerowicza
Warszawa

O c e n a

dorobku artystycznego, pedagogicznego i dzieła artystycznego doktor Ewy Marii Wencel

w związku z procedurą postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki filmowe i teatralne przeprowadzaną przez Uczelnianą Komisję do Spraw Stopni PWSFTviT im. Leona Schillera w Łodzi. Postępowanie wszczęte przez Radę Doskonałości Naukowej na wniosek Pani Ewy Marii Wencel z dnia 19 sierpnia 2020r., nr sprawy; Z8.4000.18.2010.4.KK. Pismo z dnia 11.01.2021r. informujące o wyznaczeniu mojej osoby na recenzenta komisji habilitacyjnej.

Dokumentacja habilitantki dr Ewy Marii Wencel zawiera; autoreferat, dyplom magistra i doktora sztuki, chronologiczny spis osiągnięć aktorskich, oraz linki i adresy internetowe do dzieła aspirującego do spełnienia wymogu o stopniach i tytule naukowym jakim jest serial telewizyjny pt. *Młody Piłsudski*.

Pani Ewa Maria Wencel posiada tytuł magistra sztuki (z wyróżnieniem), który uzyskała na Wydziale Aktorskim Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi 11.07.1980 r.

Posiada także świadectwo ukończenia podyplomowych studiów w zakresie Menadżerów Kultury z wynikiem celującym w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie – Kolegium Gospodarki Światowej, Warszawa 22.01.2002 r.

Współpracowała z Ministerstwem Kultury i Sztuki w zakresie tworzenia broszury informacyjnej do międzynarodowego programu unijnego Kultura 2020, oraz uczestniczyła w tworzeniu strategii PR dla nowo powstającej Mistrzowskiej Szkoły Andrzeja Wajdy i Wojciecha Marczewskiego.

Tytuł doktora sztuki w dziedzinie sztuk teatralnych nadany uchwałą Rady Wydziału Aktorskiego PWSFTviT im. Leona Schillera w Łodzi uzyskała 20.12.2017 r.

Dr Ewa Maria Wencel jest też związana pracą jako pedagog z PWSFTviT w Łodzi na Wydziale Aktorskim na stanowisku Asystenta od dnia 30.01.2018r. i Adiunkta od dnia 01.02.2018r. po dzień dzisiejszy.

Działalność artystyczna dr Ewy Wencel skupia się wokół szeroko pojętych problemów wykonawczych swojego zawodu czyli gry aktorskiej, a także problemów scenariuszowych i reżyserii. Jako aktorka z 40 letnim stażem, mając na koncie ponad 180 ról teatralnych, radiowych, telewizyjnych, filmowych i dubbingowych była wielokrotnie nagradzana i tak m.in. :

W roku 1981 Nagrodą artystyczną młodych (Głosu Szczecińskiego) za rolę „*Lilii Wenedy*” J. Słowackiego w reż. J. Bukowskiego, Teatr Polski w Szczecinie.

W roku 2006 Nagrodą za drugoplanową rolę kobiecą w filmie „*Plac Zbawiciela*” w reż. Krzysztofa Krauze i Joanny Kos-Krauze na Festiwalu Filmów Fabularnych w Gdyni.

W roku 2007 Ogólnopolski Festiwal Sztuki Filmowej Prowincjonalia przyznał jej nagrodę za najlepszą rolę kobiecą w filmie „*Plac Zbawiciela*”. W tym samym roku otrzymała Polską Nagrodę Filmową Orły za rok 2006 w kategorii – najlepsza drugoplanowa rola kobieca – za rolę w filmie „*Plac Zbawiciela*”.

W roku 2008 na Międzynarodowym Forum Filmowym „Złoty Rycerz” w Moskwie otrzymała Nagrodę za drugoplanową rolę kobiecą w filmie „*Plac Zbawiciela*”.

W roku 2011 Nominację do Nagrody Teatralnej Feliksy Warszawskiej za rolę Matki w spektaklu „*Przez park na bosaka*” warszawskiego Teatru Kwadrat.

Niekwestionowany, bogaty i różnorodny dorobek twórczy dr Ewy Wencel sytuuje ją w grupie znanych i uznanych wykonawców polskiego teatru. Miałem przyjemność oglądać na scenie efekty jej pracy, w postaci wielu kreacji aktorskich, pełnych powściągliwego komizmu, wewnętrznego skupienia i wielkiej energii jaką przekazywała widzom Teatru Kwadrat. Miałem też możliwość pracy z Panią Wencel przy sztuce „*Così e la vita*” której premiera w Teatrze Kwadrat odbyła się w lutym 2018 roku. To wielka przyjemność reżyserując, obserwować w jaki sposób przystępuje do budowania roli. W jaki przeobrażała się w postać, jak nieustannie modeluje ją, za każdym razem inaczej powołując swą bohaterkę do scenicznego istnienia.

Powściągliwość i praca oraz wielka wyobraźnia, oto co cechuje aktorstwo teatralne dr Ewy Wencel gdzie „uskrzydlaający cud tworzenia rzeczywistości scenicznej” jak pisze w swoim Autoreferacie staje się jej ostatecznym celem.

W jednym z akapitów Autoreferatu doktorantka pisze, iż tytuł monodramu w którym gra *Marię Skłodowską – Curie*, autorstwa Jarosława Sokoła, którego premiera odbyła się w Teatrze Kwadrat w Warszawie w roku 2017 i na podstawie, którego uzyskała tytuł doktora brzmi „*Poszukiwanie wolności*”.

To bardzo znamienne i adekwatne do drogi jaką przebyła od wykonawczynie woli autora i reżysera do artystki, która sama chce decydować o twórczym istnieniu, która świadomie podejmuje wciąż nowe wyzwania aktorskie, scenopisarskie, pedagogiczne i reżyserskie.

Przykładem niech będzie serial telewizyjny „*Czas honoru*” - gdzie osiem długich lat spędzonych nad scenariuszem pod skrzydłami scenarzysty i reżysera Jarosława Sokoła staje się lekcją samodyscypliny, rozwiązywania merytorycznych zagadnień scenopisarskich i historycznych. Właśnie tam dowiaduje się czym jest scenariusz, jak przebiega proces obsadzania aktorów, poznaje mechanizmy produkcyjne oraz wciela się w rolę Heleny, którą sama współtworzy i gra. Owa nadwiedza bardzo ją doskonali otwiera nowe horyzonty myślowe prowadząc do dzieła, które aspiruje w kontekście wymogów habilitacyjnych do uznania go jako osiągnięcie artystyczne. Jest nim trzynasto - odcinkowy serial telewizyjny pt.:

Młody Piłsudski

Habilitantka wybiera serial filmowy jako dzieło najistotniejsze w jej dotychczasowym życiu zawodowym, w którym przyszło mierzyć się jej z wieloma „rolami” min.; scenarzystki, II reżyserki, reżyserki obsady, pozyskiwaczki do ról epizodycznych, aktorki grającej rolę Stefanii Lipmanówny oraz osoby łączącej elementy pedagogiki i opieki nad młodymi absolwentami szkół teatralnych oraz mało doświadczonymi aktorami, dla których było to pierwsze poważne spotkanie z kamerą.

W Autoreferacie szczegółowo ukazuje w jaki sposób ogarnęła tak wielką i rozległą ilość problemów, a także przedstawia okres pre technologiczny, błyskawiczny kurs literatury przełomu XIX i XX wieku, literatury dotyczącej walki z caratem i historii spiskowców.

Opisuje wspólne wraz z Jarosławem Sokołem, tworzenie zawartości odcinków, powoływania historycznych i fikcyjnych postaci, układania drabinek odcinków, kumulowania konfliktów i relacji pomiędzy postaciami tworząc w ten sposób dramaturgię scenariusza. Opisuje wielką pracę z młodymi aktorami, świeżo upieczonymi absolwentami PWSFTviT w Łodzi, takimi jak, Grzegorz Otrebski (Piłsudski), Marek Nędza (Dmowski), Sebastian Cybulski (Broniek), oraz studentami Zuzanną Zielińską, Adą Malecką, Martą Wiśniewską Piotrem Chmarą, Czarkiem Kołaczem, Patrykiem Kabałą i wielu innymi.

Wielki wysiłek jaki podjęła habilitantka w pracy nad *Młodym Piłsudskim* widoczny jest gołym okiem i w całej rozciągłości w materiale filmowym obejmującym wszystkie odcinki serialu, który umieściła w pracy, w postaci linków z adresami internetowymi.

Serial sprawia wrażenie dzieła dopracowanego w każdym drobiazgu, począwszy od zdjęć autorstwa Michała Sobocińskiego, muzyki Bartosza Chajdeckiego, scenariusza i reżyserii Jarosława Sokoła i Ewy Wencel, po wykonawców, Sebastiana Cybulskiego, Mariusza Kiliana, Urszulę Grabowską, Marka Kalitę, znakomitego Jana Englerta, Philipa Mogilnitskiego, czy czuwającą nad wszystkim Ewą Wencel w roli Stefanii Lipmanówny wraz z wielką grupą młodych aktorów, studentów i absolwentów Szkół Teatralnych i Łódzkiej filmówki. Serial ogląda się płynnie, z mnóstwem interesujących kadrów, o bogatej dramaturgii, dobrze zmontowanych z ciekawymi dialogami, mówionymi prawdziwie i z sensem.

Ten epicki fresk ukazujący losy Józefa Piłsudskiego na przestrzeni ponad ćwierćwiecza, to obraz porywający i dynamiczny głównie za sprawą gry aktorskiej, w której młodzi nieopatrzeni i nieznani aktorzy ukazują Ziuka i jego otoczenie prawdziwie, powściągliwie i autentycznie. Poszczególne sceny jak i całe sekwencje poparte dobrą dramaturgią dają nietuzinkowy obraz czasów Młodego Piłsudskiego, a jego zmagania stają się częścią myślenia o historii bez patosu i niepotrzebnej afektacji.

KONKLUZJA

W związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuk filmowych i teatralnych dr. Ewie Wencel przeprowadzanym przez Radę Doskonałości Naukowej oraz Uczelnianą Komisję ds. Stopni Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi, stwierdzam że dzieło będące przedmiotem postępowania, a także dorobek artystyczny, oraz praca pedagogiczna w obrębie dzieła filmowego stanowią istotny wkład w dyscyplinę i posiadają swoiste przełożenie na sferę dydaktyki, a co za tym idzie upowszechniania poglądów i postaw etycznych wśród młodych adeptów sztuki aktorskiej, stanowiąc wielką wartość w procesie poznania, zrozumienia i obrony naszej tożsamości kulturowej.

Niniejszym popieram wniosek o nadanie Pani dr Ewie Marii Wencel stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki filmowe i teatralne.

Prof. Waldemar Śmigasiewicz

